

Szerep és közeg

MEDIALITÁS A MAGYAR KULTÚRATUDOMÁNYOK
20. SZÁZADI TÖRTÉNETÉBEN

Szerkesztette:

OLÁH SZABOLCS, SIMON ATTILA ÉS SZIRÁK PÉTER

Ráció Kiadó, 2006

Tartalom

POSZLER GYÖRGY

Előszó

9

Mediális kultúrtechnikák és irodalomértelmezés

KULCSÁR SZABÓ ERNŐ

- x Igazság és mediális értelem. Az esztétikai tapasztalat konstrukcióinak irodalomtörténeti megalapozása a magyar modernségben 19

KULCSÁR-SZABÓ ZOLTÁN

Az „alapviszony” Horváth Jánosnál és Thienemann Tivadarnál 40

KORNER VERONIKA JÚLIA

A kulturalitás fogalmának „közöttisége” a 20. század első felének Magyarországn. Thienemann Tivadar „mechanikus materializmusa” 57

LŐRINCZ CSONGOR

Az irodalmi kommunikáció archeológiája és a „szöveg” fogalma Thienemann 67

BENGI LÁSZLÓ

A kritika csöndje mint a nyelv hallgatása. A közvetítettség széttartó módozatai Kosztolányi Dezső esszéiben 92

Múltkonstrukciók és a stílus medialitása

HANSÁGI ÁGNES

Irodalomtörténeti reflexiók az 1910-es években 107

AMBRUS GÁBOR

A világirodalom szociológiája. Esztétizmus kontra cselekvés Szerb Antal A világirodalom története című művében 115

VADERNA GÁBOR

Biedermeier és szellemtörténet. Zolnai Béla és a magyar biedermeier 130

KOVÁCS BÉLA LÓRÁNT

Médium és stílus. A nyelv optikája és akusztikája Zolnai Béla életművében 149

SEBESTYÉN ATTILA

„a beszédnek sok féle Daemona vagyón”. A „tarka” líraolvasás főbb trópusai és alakzatai Horváth János Csokonai-elemzéseiben 169

OLÁH SZABOLCS

✖ Az individuális feletti értelemkonstrukció szerepe Bán Imre stílusfogalmában 185

A kultúratudományok és a szó technológizálása

DEMETER TAMÁS

A kommunikáció iránti érdeklődés megélénkülése a századelőn. Tudásszociológiai esettanulmány 207

SIMON ATTILA

✦ Olvasás és vallomás. Balogh József Szent Ágoston-értelmezése 223

SZIRÁK PÉTER

A technika „társadalmiassága”. Hajnal István archívuma 238

FEHÉR M. ISTVÁN

Hermeneutika, irodalom, medialitás. Írásbeliség és könyvnyomtatás mint az irodalmi jelentés közvetítésének, a tudás és a tradíció átadásának a közege 255

BICZÓ GÁBOR

Kós Károly és a könyv 273

MÉSZÁROS MÁRTON

Ravasz László médiaprogramja 287

TAMÁS ÁBEL

Könyv és táj. A szellem médiumai Kerényi Károly Sziget-antológiájában 299

✖ DÁVIDHÁZI PÉTER

„Visszahelyezni eredeti közegébe”. Kerényi Károly és a mitológusi szerep hermeneutikája 311

Technomédiумok és a művészetközi kommunikáció

FRIED ISTVÁN

A halál automobilon. Közlekedés és irodalom a magyar modernségben 339

✕ DÁNÉL MÓNKA

Hűtlen szövegek. A tekintet és a beszéd köztes poétikája 358

✕ KÉKESI ZOLTÁN

Az írás és a médiumok „anyagtalán anyagisága”. Fotográfia
és grafémaszerűség Moholy-Nagy Lászlónál 381

✕ GYÖRGY PÉTER

Traumatikus képek szövegek között és helyett 396

✕ KISS GABRIELLA

„Dráma” és „színház” között. Gondolatok a lapra írt és a színre
vitt test textualitásáról és energetikusságáról egy kortárs dráma
fordítói megjegyzése kapcsán 408

Névmutató 422